VESANTO

#SYDÄNMAA

PUOLIVUOTISRAPORTTI

2023

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa ja tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti, valvoo vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

2.4.2023 toimittiin eduskuntavaalit.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***VASTUUTAHO JA MITTARI***	***TOTEUMA***
Vaalit järjestetään lain ja asetusten mukaan huomioimalla myös terveysviranomaisten ohjeistukset.	Vastuutaho: Keskusvaalilautakunta, viranhaltijat	Eduskuntavaalit järjestettiin lain ja asetusten mukaan. Vaalivirkailijoita on haastavaa saada. Vuoden 2024 vaaleihin on houkuttimeksi mietittävä erillinen korvaus vaalivirkailijana toimimisesta.

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***VASTUUTAHO JA MITTARI***	***TOTEUMA***
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen tiedottamalla.	Vastuutaho: Keskusvaalilautakunta Äänestys-%, äänestäjät	66,8 % äänioikeutetuista kuntalaisista kävi äänestämässä. Äänestysprosentti ei ole noussut viime vuosina, vaikka vaaleista on tiedotettu sosiaalisessa mediassa. Vanhempi väestö äänestää, nuorempien aktivointi haasteellista.

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

Vaalit	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6/2023	Poikkeama
Toimintatulot	3.600,00		3.600,00		3.600,00
Toimintamenot	-5.920,00		-5.920,00	-6.701,44	-781,44
Toimintakate	-2.320,00		-2.320,00	-6.701,44	-4.381,44
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-390,00		-390,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Valtuusto asettaa kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos nostaa esiin seuraavia asioita:
Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa. Tällä oikeutuksella tarkastuslautakunta voi ottaa aktiivisesti kantaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilaan ja kunnan asettamien tavoitteiden toteutumiseen kunnassa.

Käytännössä tarkastuslautakuntien arviointikertomuksissa hallinnon ja taloustavoitteiden arvioinnin lisäksi tunnistetaan usein myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tähtääviä toimia ja arvioidaan terveyden edistämisen tavoitteita. Vaihtelu eri kuntien välillä on kuitenkin suurta.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueita arviointikertomuksissa ovat esimerkiksi hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen, ennaltaehkäisevät palvelut ja varhainen tuki, hyvinvointia ja terveyttä edistävä ympäristö ja palvelut, hyvinvointijohtamisen kehittäminen, työhyvinvointikuntaorganisaatiossa, liikunnan ja osallisuuden edistäminen.

Varsinaisesta hallinnon ja talouden tarkastamisesta vastaa JHTT-tarkastusyhteisö. Tehtävän hoitamiseen on arvioitu käytettävän 6 päivää vuodessa. Lisäksi tilintarkastajan tehtäviin kuuluvat tarkastuslautakunnan tukipalvelut.

Tilintarkastus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6/2023	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-14.470,00		-14.470,00	-10.977,72	-3.492,28
Toimintakate	-14.470,00		-14.470,00	-10.977,72	-3.492,28
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-1.020,00		-1.020,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

KUNNANHALLITUS

Vesannon kunnanhallitus vastaa kunnan yleishallinnosta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, työllisyyspalveluista, elinkeinotoimesta ja maaseutuhallinnosta.

YLEISHALLINTO

Palvelukuvaus

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnan, kunnan yleisjohdon, keskitetyt toimisto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinnon, verotuksen, joukkoliikenteen, kiinteistötoimen, yhdyskuntatekniset palvelut, maa- ja metsätilojen hoidon ja pesulan.
Kunta hankkii palveluyhtiö Viisarilta ostopalveluna kiinteistötoimen, kaavoituksen, isännöinnin, kuntatekniikan ja liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut erillisen vuosittain laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti. Myös kunnan vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Viisarit Oy.
Hallintotoimisto vastaa kunnan tukipalveluista. Tavoitteena on hyvinvoiva ja ammatillisesti osaava henkilöstö, joka tuottaa kunnan tukipalvelut pitkällä tähtäimellä suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja muutokset ennakoiden. Hallintotoimistossa työskentelevät uuden palvelumallin mukaisesti

kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, asumis- ja ympäristöjohtaja/rakennustarkastaja, vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö, palkkasihteeri, taloushallintosihteeri, kirjanpitäjä ja toimistosihteeri.
Johtoryhmän vakituisina jäseninä toimivat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja, asumis- ja ympäristöjohtaja/rakennustarkastaja, vapaa-aika- ja ympäristöjohtaja ja elinkeinoasiamies. Laajennettuun johtoryhmään kuuluu lisäksi valtuuston ja hallituksen puheenjohtajisto. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja kokoaa johtoryhmän. Tavoitteena on muuttaa johtoryhmä kehitysryhmäksi, jotta saadaan suunnattua toimintaa usean vuoden päähän ja parannettua ennakointia.
Kunnan tietohallintopalveluiden perusinfra ostetaan Istekiltä ja varsinaiset palvelut Savon ICT:ltä. Kunnan vastinparina Savon ICT:lle toimii talous- ja hallintojohtaja. Asianhallintajärjestelmänä on Canonin Therefore-järjestelmä. Käytössä on kokoushallinta ja sähköinen allekirjoitus.
Hankinnat hoidetaan uuden hankintastrategian ja -ohjeen (Kvalt. 26.6.2023 § 23) mukaisesti. Sansian osakkuus mahdollistaa hankinta- ja sopimushallinnan palvelut, hankintakoulutukset sekä kanavat sähköiseen tilaamiseen.

Henkilöstöhallinto sisältää työterveyshuollon ja yhteistyötoimikunnan kustannuspaikat. Kunnan työterveyspalvelut tuottaa Pihlajalinna. Kunnan työterveyshuollon sopimus sisältää vain lakisääteiset tarkastukset eli on ns. minimisopimus. Työterveyshuollon määräraha perustuu edellisen vuoden käyttöön.

Yhteistyötoimikunnan talousarvioon on sisällytetty kaikkien luottamus- ja työsuojelutehtävissä toimivien koulutus-, matka- ja palkkakulut. Yhteistyötoimikunnan kustannuksiin on varattu määräraha myös henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin tapahtumiin sekä työntekijöiden Epassille.

Kunnanhallituksen käytettäväksi tarkoitettuun määrärahaan annetaan käyttöoikeus myös kunnanjohtajalle. Kunnanhallituksen toimintayksikölle kuuluvat Pohjois-Savon Liiton ja Suomen Kuntaliiton yhteistoimintaosuudet.

Hallintokunnat voivat omilla talousarviomäärärahallaan tarvittaessa palkata henkilöitä palkkatuella. Lisäksi hallintokunnat voivat ottaa työmarkkinatuen harjoittelijoita. Myös nuoret kesätyöntekijät hallintokunnat palkkaavat tarpeensa mukaan omilla talousarviomäärärahoillaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti. Keskushallinnossa oli vuoden 2023 alussa yksi palkkatuella työllistetty. Palkkatuki päättyi keväällä.

Kunnan maksuosuus tuotettavista kuljetuspalveluista on kasvanut, kun valtio (ELY) keskittyy ainoastaan kuntakeskusten välisen liikenteen tukemiseen. Kaikille kyläkunnille järjestetään asiointikuljetus vähintään kerran viikossa. Kuljetuspalvelut on kilpailutettu vuonna 2020 ja sopimukset sitovat kuntaa kolme sopimusvuotta sekä erikseen sovittavat optiovuodet.

Pesula siirtyi perusturvalautakunnalta kunnanhallitukselle. Pesulan tuotot ovat 1-6/2023 ovat olleet 18.489,98 (102,7%) ja menot 19.604,68 (53,8%).

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***VASTUUTAHO JA MITTARI***	***TOTEUMA***
Tukipalvelut tuottavat laadukkaat ja ajantasaiset talous-, palkka-, henkilöstö-, ICT-, arkisto- ja asiakirjahallintopalvelut.	Vastuutaho: Kunnanhallitus, viranhaltijat, työntekijät.	Tukipalveluissa sekä talous- että palkkahallinto ovat erittäin haavoittuvia. Toiminnot ovat pitkälti yhden työntekijän varassa. Syksyllä 2023

		käynnistyy taloushallinnon vaihtoehtojen selvitys. ICT-palveluiden toimivuus on lisääntynyt Savon ICT:lle siirtymisen myötä. Yhtiö vastaa nopeammin työntekijän tarpeisiin. Arkistoa on päivitetty päivä silloin, toinen tällöin. Muu hallinto vie ajan arkistoinnilta.
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääntyminen. Työllisyyden palvelurakenteen muodostaminen.		Osallisuuden mahdollisuuksia on lisätty kyläiltojen, kuntalaisfoorumin sekä kuntakorjaamon kautta.
Yhteistyö lähikuntien TE-uudistusprosessissa.		TE-palvelu-uudistuksen työryhmä on edennyt vauhdikkaasti ja yhteistoimintasopimus ja palveluiden järjestämissopimus ovat hyväksyttävissä valtuustossa syyskuun aikana.

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***VASTUUTAHO JA MITTARI***	***TOTEUMA***
Talousarvio ja tilinpäätös valmistuvat lakisääteiseen aikaan.	Valtuusto käsittelee talousarvion joulukuun loppuun mennessä ja tilinpäätöksen kesäkuun loppuun mennessä.	Tilinpäätös hyväksyttiin kesäkuun aikana. Osa liitetiedoista saatiin myöhässä ja tämä aiheutti aikatauluhaasteita.
Työsuoritteet tehdään työajan puitteissa.	Työajanseurantajärjestelmän käyttö, ylityötuntien aktiivinen seuranta.	Työajanseuranta otettiin käyttöön 2023 alussa. Työntekijät ovat pitäneet sovitusti pois ylitöitään ja kertyneitä lomia.
ICT-palveluiden siirtymä hoituu saumattomasti.	Kunnalla on ICT-vastinpari. ICT-tuki saadaan viivytyksettä.	Siirtymä hoitui ilman suurempia ongelmia. Tuki on saatu viivytyksettä.
Arkiston seulominen käynnistetään ja sähköistämistä jatketaan.	Puolet arkistosta on seulottu vuoden 2023 loppuun mennessä. Tiedonohjaussuunnitelma on	Arkistoa ei ole pystytty seulomaan sovitusti ajanpuutteen vuoksi. TOS-

	valmis vuoden 2023 aikana. Tämä mahdollistaa sähköisen arkistoinnin.	raakile on tehty. Sähköisen arkistoinnin Säilön käyttöönotto on viivästynyt. Syksyllä 2023 Canon järjestää Säilöstä kolme koulutusta.
Vesannon kunnalla on vuoden 2023 lopussa sähköinen asiakirjahallinta.	Sähköinen asiakirjahallinta otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Tämä edellyttää tiedonohjaussuunnitelman valmista tiedonohjaussuunnitelmaa. Vastuutahot: Kunnanhallitus, viranhaltijat, yhteistyökumppanina Canon Oy	Sähköinen asiakirjahallinta ei ole edennyt. Yhteistyö Konneveden kanssa loppui. Palveluissa syntyy tulosta, joka näkyy kuntalaisille hyvänä palveluna. Tukipalveluiden tehokkuutta on lisättävä.
Hyvinvointitavoitteiden jalkautuminen käytäntöön. Hallintokunnat lävistävän hyte-työn kehittäminen. Järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan tukeminen osana hyvinvointityötä. Hyte-tiedon jakaminen kuntalaisille	Vastuutahot: Kunnanhallitus, viranhaltijat, yhteistyökumppanina Canon Oy Vastuutahot: Kunnanhallitus, viranhaltijat. TEA-viisari, Sotkanet, HYTE-kerroin, hyvinvointikysely, kuntalaispalaute, koululaiskysely Vastuutaho: Kunnanhallitus, viranhaltijat sekä hanketyöntekijät. Mittarit: Kyselyt, haastattelut, havainnointi, asiakasmäärät	Hyvinvointitavoitteet ovat jalkautuneet käytäntöön osittain. Hyte työ on lisääntynyt läpi hallintokuntien. Kehittämistyötä ja tavoitteiden asettamista ja mittaamista tulee vielä kehittää Järjestöfoorumitoiminta on aloitettu. Järjestöt pääsivät vaikuttamaan järjestöavustus-malliin. Hyte-tietoa välitetään Vesannon hyte- facebook-kanavan kautta sekä erilaisissa tilaisuuksissa.

Kunta rakentaa aktiivista vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden sekä työllisyyden edistämisessä.		Aktiivinen vuoropuhelu ei ole onnistunut toivotulla tavalla. Kunnalla ei ole ollut vastinparia/keskustelukumppania HVA:lla. Keväällä käynnistyi Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon –hanke, jota toteutettu tiiviissä yhteistyössä hanketyöntekiöiden kanssa. Arjen ilo- ja tuki- hanke on aloittanut toimintansa ja yhteistyö kunnan kanssa on aktiivista.
Vuoden 2023 lopussa kunnalla on näkemys työllisyyspalveluiden tarpeesta ja saavutettavuudesta.		Uudistuksessa edetään hyvää vauhtia ja tarve selkenee vuoden loppua kohti.
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä lähialueen oppilaitosten kanssa työnhakijoiden osaamisen edistämiseksi.		SavoGrow on ollut alueen yritysten kanssa yhteistyössä mukana neuvottelemassa alueella toteuttavia ammattipätevyyskoulutuksia. Tällä hetkellä uusia koulutuksia ei ole suunnitelmissa. Yrityksissä järjestettäviä rekrykoulutuksia on myös suunniteltu yhteistyössä, mutta Vesannolla ei tietääksemme ole ao.koulutuksia meneillään.
Kunta mahdollistaa yritysten toimintaedellytysten kehittämistä	Yritysneuvonnan tarjoaminen lähipalveluna Mittari: asiakastyytyväisyys Yritystuet Mittari: myönnettyjen tukien määrä Paikalliset hankinnat ja hankintojen ohjaaminen Mittari: kunnan omat pienhankinnat -> toteuma Etä/joustotyömahdollisuudet Mittari: tilat ovat olemassa ja niitä markkinoidaan aktiivisesti Palvelujen turvaaminen lisäämällä yritysten ja	Vesannon kunta toteutti yrittäjille kunnan yritystukiin liittyvän kyselyn ja samalla saatiin palautetta kunnan elinkeinotyöstä. Kyselyyn vastasi 25 yrittäjää, palaute oli pääosin kehittävää ja myönteistä. Kunnan yritystukia on maksettu 30.6. mennessä 4000 €. Etätyötilat järjestettiin kesäajaksi koululle...

Yleishallinnon palvelut järjestetään tuloksellisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti.	yhteisöjen ja kunnan yhteistyönä Mittari: Yritystuet, hankinnat, yritysten palvelusetelit, etätyömahdollisuudet, ulkomaisen työvoiman rekrytointi, hajautetun energiatuotannon mahdollisuuden hyötykäyttöön Vastuutaho: kunnanhallitus, viranhaltijat	Eu-ohjelmakausien vaihtumisen vuoksi tukijärjestelmät eivät ole olleet auki ja yritykset eivät ole voineet hakea yritystukia. Uusia yrityksiä on perustettu vain yksi. Samaan aikaan on lakkautettu myös yksi yritys. Yritysten perustannassa on leimallista nykyään kevyt- ja sivutoiminen yrittäjyys. SavoGrown hanketoiminta on vastannut ajan haasteisiin; Biokipinä -hanke on järjestänyt biotalouteen liittyviä tutustumismatkoja, webinaareja ja tehnyt selvityksiä mm. Liittyen biokaasun ja vaihtoehtoisten kuivikkeiden tuotantoon. SG:lla on myös alkanut Mutkatonta kotouttamista -, Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU) hankkeet sekä teknologiaan, matkailuun, marjanviljelyyn, monipaikkaisuuteen ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät hankkeet ovat jatkaneet vielä toimintaansa.

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö, kunnanhallitus

Riskit

Riskeinä yleishallinnossa on ohut organisaatio ja osaamisen oleminen vain yhden henkilön varassa. Koko henkilöstö huomioiden epävarmat ajat ovat verottaneet jaksamista. Työnantajalta toivotaan panostusta henkilöstön hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen. Alkuvuonna 2023 tilanne ei ole parantunut.

Palveluyhtiö Viisarit Oy:n taloudellisen tilanteen korjautuminen vaatii omistajakunnilta yhteistä tahtoa ja taloudellista panosta. Viisareiden ja kuntien moninaiset henkilövaihdokset ovat aiheuttaneet aina uutta perehtymistä asioihin ja yhtiö ei ole kehittynyt toivotulla tavalla. Tilanteen tasapainottuessa vuonna 2023 yhteiset tavoitteet saataneen laadittua. Kesällä yhtiöön valittiin uusi toimitusjohtaja. Kunnat ovat myös pääomittaneet Palveluyhtiö Viisarit Oy:tä. Palvelusopimusluonnos tuli sovitusti ajallaan ja välitilinpäätös jo elokuun puolessa välissä sovitusti.

Ukrainan ja Venäjän välisestä sodasta johtuen raaka-aineiden ja hyödykkeiden hinnat ovat voimakkaassa nousussa, korot nousevat ja yleinen epävarmuus taloudesta kurittaa niin julkista sektoria kuin yksittäistä kuntalaistakin. Työehtosopimusratkaisut on tehty ja palkkojen nousu tosiasia. Talousarvion laadinnassa on epävarmuutta ennen kaikkea edellä mainituista asioista johtuen.

Hankkeet

Työttömien Tulevaisuuden taidot-hanke on alkanut 1.12.2022 ja jatkuu vuoden 2023 loppuun asti. Hanke on Vesannon ja Tervon kuntien yhteinen hanke. Tavoitteena on matalan kynnyksen kokoontumispaikan rakentaminen, asiakkaiden digi-taitojen lisääminen ja eläkeselvittelyt. Kokoontumispaikkana on ollut Säästökulman tilat, jonka avoimet ovet on kerännyt paljon asiakkaita. Eläkeselvittelyt käynnistyivät keväällä 2023. Haasteena on monien tutkimusten venyminen kohtuuttoman pitkälle. Hankkeella on riittänyt asiakkaita. Alkukesästä hankkeeseen tuli työntekijämuutoksia.

Vesannon kunnalle on myönnetty eritysavustus harvaanasuttujen alueiden kulttuuritoimintaan. Kuntaan palkataan moottorisahataiteilija tekemään Sydänmaan paaluja. Myönnetty avustus on 20.000 euroa. Taiteilijaksi valittiin Juha Käkelä. Juha on veistänyt 11 paalua ja työ jatkuu syys-lokakuun vaihteessa. Osa paaluista on jo pystytetty.

Yleishallinto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	1.633.810,00		1.633.810,00	1.045.891,54	587.918,46
Toimintamenot	-2.507.010,00		-2.507.010,00	-1.333.438,72	-1.173.571,28
Toimintakate	-873.200,00		-873.200,00	-287.547,18	-282.625,82
Poistot ja arvon-alentumiset	-547.390,00		-547.390,00		-547.390,00
Laskennalliset erät	344.100,00		344.100,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvointitalous

Hyvinvointitalous on päätöksenteon lähestymistapa, jolla saavutetaan sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyyden nykyistä parempi tasapaino. Hyvinvointitalous luo mahdollisuuksia lisätä kestävää hyvinvointia ja talouskasvua samanaikaisesti. Hyvinvointitalouden on määritelty koostuvan materiaalisista tekijöistä (asuminen, tulot, työpaikka) sekä elämänlaatuun liittyvistä tekijöistä (koulutus, osaaminen, terveys ja turvallisuus). Hyvinvointitaloutta voidaan toteuttaa maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti ja sen tavoite on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvä elämä.

Hyvinvointitaloudessa tavoitellaan hyvinvoinnin jakautumista kaikille tasaisesti. Hyvinvointitalouden avulla voidaan hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia sekä lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja

kunnan elinvoimaa. Eriarvoisuus hyvinvoinnissa ja terveydessä, väestön ikääntyminen, teknologian murros ja ilmastonmuutos lisäävät tarvetta hyvinvointitalousajattelulle päätöksenteossa. Hyvinvointitaloudessa ihmisten hyvinvointi nousee päätöksenteossa ytimeen ja päätökset tehdään huomioiden taloudellisten ja ekologisten tekijöiden yhteisvaikutukset hyvinvointiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kunnan tulee lain mukaan seurata kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä raportoida siitä (hyvinvointikertomus). Kunnan tulee myös nimetä vastuutaho hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Vesannon kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho on johtoryhmä ja hyte- työtä koordinoi hyte- yhdyshenkilö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eli hyte on kunnan tärkeä tehtävä edelleen vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu jakautuu tuolloin kuntien ja hyvinvointialueiden kesken ja molemmilla on siinä tärkeä rooli. Kunnilla on vapaat kädet toteuttaa omaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä kunnan tarpeiden pohjalta.

Hyvinvointikertomus tulisi olla osa kunnan strategiatyötä. Valtuuston hyväksymä kuntastrategia ohjaa kunnan toimintaa ja sen tulisi ohjata myös kunnan taloutta. Jotta hyvinvointi olisi osa kunnan taloussuunnittelua ja seurantaa, olisi kuntastrategiaa ja hyvinvointikertomusta tärkeää tehdä samanaikaisesti tai ainakin yhteensopivina toisiaan täydentävinä asiakirjoina.

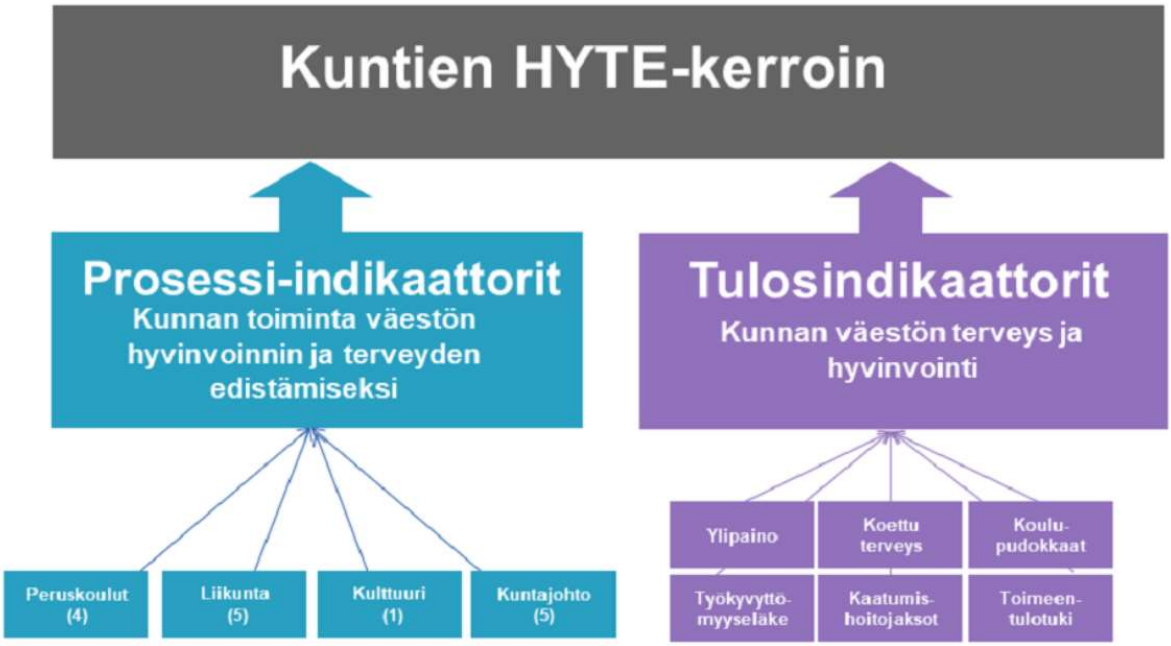
Hyvinvointitavoitteiden toteutumista tulisi seurata osana talousarvioprosessia. Käytännön tasolla hyvinvointia edistävien tavoitteiden tulisi näkyä toiminta- ja taloussuunnitelmassa sitovina tavoitteina, toimialakohtaisina toimina ja resursseina, käyttötalousosassa ja investoinneissa onnistumisen mittareina sekä kuvauksena toimintakertomuksessa käytetyistä resursseista ja onnistumisista tavoitteittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tärkeää inhimillisen näkökulman lisäksi taloudellisesta näkökulmasta. Parantamalla kuntalaisten hyvinvointia pitkäjänteisesti voimme antaa lapsille ja nuorille hyvät lähtökohdat elämään, edistää työikäisten terveyttä ja työkykyä sekä tukea ikääntyvän väestön toimintakykyä ja kotona pärjäämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on myös suuri kansanterveydellinen rooli. Vesannolla ollaan THL: n ikävakioidun sairastavuusindeksin mukaan lähes 45% sairaampia kuin muualla Suomessa. Myös mielen hyvinvoinnissa on merkittäviä haasteita, josta kertoo mm. mielenterveysindeksi, joka kertoo vesantolaisten kärsivän mielenterveyden ongelmista 65% enemmän kuin suomalaiset keskimäärin. Moni näistä haasteista olisi mahdollista ehkäistä ennakoimalla ja tekemällä laadukasta työtä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Hyte-kerroin

Hyte- kerroin on kannustin kunnille kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyöhön. Hyte-kertoimessa tarkastellaan eri indikaattoreiden kautta kuntalaisten terveydentilaa ja sen muutosta sekä

kunnan terveydenedistämisen aktiivisuutta. Indikaattorit jakautuvat tulos- ja prosessi-indikaattoreihin. Tulosindikaattorit ovat painotukseltaan suurempia kuin prosessi-indikaattorit. Tulosindikaattoreissa tarkastellaan kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylipainon, koetun terveyden, koulupudokkaiden, kaatumisten/tapaturmien sekä työttömyyseläkkeen ja toimeentulotuen saajien kautta. Prosessi-indikaattoreissa Tarkastellaan neljän eri osa- alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa (Peruskoulu, liikunta, kulttuuri ja kuntajohto).

Hyte- kerroin lasketaan laskulaavalla, jonka perusteella kunnille myönnetään valtionosuutta terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön. Yksinkertaisessa muodossa laskukaava on: **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin.** Vuodelle 2023 Vesannon saama valtionosuus Hyte-kertoimen mukaan on 29 453e. Kunta voi vaikuttaa tekemällään hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työllään jatkossa hyte-kertoimen valtionosuusmäärään.

Vesannon HYTE-kerroin on valtionosuuslaskelmien mukaan vuonna 2024 **32.201** euroa.

Hyvinvointisuunnitelma 2023

Lähtökohtana Vesannolla on se, että palvelut tuotetaan ihmislähtöisesti. On tärkeää tietää, miten Vesannon asukkaat voivat ja millaisia tarpeita heillä on. Palveluita halutaan kehittää todellisen tarpeen pohjalta. Vuoden 2023 hyvinvointitavoitteet kytkeytyvät hyvinvointivajeiden lisäksi kuntastrategiaan, laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteisiin sekä Pohjois- Savon yleisiin hyvinvointitavoitteisiin. Yleisten hyvinvointitavoitteidentavoitteiden pohjalta johdetaan erilliset, tarkennetut toimintatavoitteet eri hallinnonaloille toiminnan suunnitteluun. Tavoitteet pyritään saavuttamaan kunnan, kolmannen- ja neljännen sektorin sekä alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen yhteistyöllä. Sote- palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle tiivis ja saumaton yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen kanssa on ehdottoman tärkeää. Lisäksi kunnassa ja alueella toimivat hankkeet tukevat osaltaan tavoitteiden saavuttamisessa ja mahdollistavat monipuolista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Yleiset koko kuntaa koskevat tavoitteet:

Mielen hyvinvoinnin lisääntyminen

- Tiivis yhteistyö Mieliteko- hankkeen kanssa
- Tunnetaitojen kehittäminen koulussa ja varhaiskasvatuksessa

Osallisuuden vahvistuminen

- Yksinäisyyden väheneminen
- Kyläkummi-toiminnan kehittäminen
- Tapahtumien ja toiminnan jalkautuminen keskustan lisäksi sivukylille
- Ideointi- ja palautekanavan käyttöönotto ja hyödyntäminen
- Henkilöstön tukeminen muutoksessa (kunnan rakennemuutos, HVA:lle siirtyvät työntekijät)
- Järjestetään vuosittain vapaaehtoistyön verkostopäivä toimijoille.

Luonto hyvinvoinnin lähteenä eri-ikäisille kuntalaisille

- Kansanterveyttä metsästä toimintamallin käyttöönotto
- Luonnon hyödyntäminen toimintaympäristönä (päiväkoti, koulu, vapaa-aika jne.)

Terveellisten elintapojen edistäminen

- Liikunnalliseen ja terveelliseen elämäntapaan kannustaminen
- Hävikkiruoan ohjaaminen vähävaraisille/ tarvitseville
- Työhyvinvoinnin lisääminen mm. työpaikkaliikunnan kautta

Vanhemmuuden vahvistuminen

- Asiantuntijaluennot
- Mummikummi- toiminnan kartoittaminen

3.3.3. Työllisyyspalvelut

Palvelukuvaus

Vuosi 2023 tuo muutoksia työllisyyspalveluihin. Vesannon työllisyyspalveluiksi on jäämässä vain etsivä nuorisotyö. Nuorten työpaja, kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus siirtyvät hyvinvointialueen työksi. Kunnassa työskentelevät jatkossa rinnakkain kunnan ja hyvinvointialueen työntekijät niin, että asiakkaille näkyy saumaton yhteistyö.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen, osallisuuden ja elämänhallinnan vahvistaminen sekä asiakkaan tukeminen opiskelu- tai työelämään.

TE-palvelu-uudistus toteutuu 1.1.2025. Valtio siirtää työllisyyden hoidon kunnille. Pohjois-Savon Liitto tekee Uusi Kunta-selvitystä, jonka tuloksena saadaan tietoa siirtyvistä palveluista sekä erilaisista aluevaihtoehdoista (vähintään 20 000 työllistä). Selvityksen ohjausryhmään kuuluvat kaikki Pohjois-Savon kunnanjohtajat.

Työllisyyteen liittyy osaltaan kunnille tuleva velvoite kotouttamiseen. Kotouttamista hoitaa kunnassa viranhaltija (julkinen valta). Kotouttamiseen liittyvä kenttätyö on vasta muotoutumassa.

Riskit

Työllisyyden hoito jää sirpaleiseksi ja sen vaikuttavuus huononee, kun lähes koko työllisyyden hoito siirtyy hyvinvointialueelle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on murrostilanteessa ensiarvoisen tärkeää.

Hyvinvointi ja terveys	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma 1-6 /2023**	**Poikkeama**
Toimintatulot	31.500,00		31.500,00	25.350,00	6.150,00
Toimintamenot	-86.140,00		-86.140,00	-43.243,02	-42.896,98
Toimintakate	-54.640,00		-54.640,00	-17.893,02	-36.746,96
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-7.950,00		-7.950,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

VAPAA-AIKATOIMI

Palvelunkuvaus

Vapaa-aikatoimi tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja kaikille kuntalaisille. Yhteisenä periaatteena palvelujen järjestämisessä on eri-ikäisten ryhmien huomioiminen palveluntarjonnassa sekä monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuuden lisääminen.

LIIKUNTATOIMI

Liikuntatoimi tarjoaa monipuolisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi koordinoi liikunta-alueiden ylläpitotoimia yhdessä Viisarit Oy:n ja kuntalaisten kanssa. Liikuntatoimi avustaa liikuntaa harrastavia järjestöjä lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan osalta.

Liikuntatoimen hallinnollisia tehtäviä hoidetaan 30 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta.

Lisäksi vuoden 2023 alusta lukien palkataan vapaa-aikaohjaaja, jonka työajasta 70 % varataan liikunnan ohjaukseen sekä liikunnalliseen yhteistyöhön järjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

NUORISOTOIMI

Vapaa-aikasihteerin tehtäviin kuuluu nuorten harrastusmahdollisuuksien järjestäminen ja koordinointi kunnassa. Valtaosa toiminnasta toteutetaan itsenäisesti, mutta myös yhteistyössä eri yhdistysten ja toimijoiden, lähialueiden kuntien nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kanssa.

Vapaa-aikasihteeri toimii nuorisovaltuuston toiminnan tukijana ja on läsnä kokouksissa.

Nuorisotyötä hoidetaan 70 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta. Lisäksi vapaa-aikaohjaajan työajasta 30 % varataan nuorisotyöhön.

KULTTUURITOIMI

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuritilaisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille erityisryhmiä unohtamatta ja järjestää kaikille avoimet kunnan juhlatilaisuudet (mm. itsenäisyysjuhla). Avustustoiminnalla kulttuuritoimi luo mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja tukee kulttuuritapahtumien järjestämistä ja niistä tiedottamista.

Kulttuuritoimi panostaa lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen tarjoamalla erilaista kulttuuritoimintaa varhaiskasvatukselle ja koululle. Lisäksi huomioidaan kasvavan eläkeläisväestön sekä palvelukeskuksessa asuvien vanhusten että erityisryhmien kulttuuritarjonta. Kulttuuritoimen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. erilaiset tapahtumat, konsertit, teatteriesitykset, näyttelytoiminta sekä kotiseutuarkiston ylläpitäminen.

Kirjaston kokoustila mahdollistaa pienimuotoisten tapahtumien järjestämisen. Uudella koululla voidaan käynnistää elokuvatoiminta ja järjestää konsertteja ym. tapahtumia.

Vesannon kunnankirjaston palvelukuvaus

Vesannon kunnankirjasto tarjoaa kirjastopalveluja Vesannon kunnan asukkaille. Kirjasto on avoin myös kaikille muille asiakkaille. Kuulumme Rutakko-kirjastoverkkoon. Vesannon kirjasto palvelee asiakkaita arkipäivisin ja omatoimikirjastona päivittäin 7 - 21.

Vesannon kunnankirjaston asiakaspalveluperiaatteet

Palveluhenkisyys

Asiakaspalvelu on tärkein tehtävämme. Haluamme palvella asiakasta laadukkaasti ja tehokkaasti. Olemme helposti lähestyttäviä ja meillä on aito pyrkimys ymmärtää asiakkaan tarpeita. Varmistamme tiedonkulun asiakaspalvelutilanteissa ja ohjaamme tarvittaessa asiakkaan hakemaan tietoa muualta. Pyrkimyksenämme on kehittää helposti saatavilla olevia asiakaslähtöisiä palveluja.

Pätevyys

Olemme ammattitaitoisia informaatioalan osaajia. Kehitämme ammattitaitoamme varmistaaksemme ajantasaisen ja monipuolisen palvelutarjonnan. Ohjaamme ja opastamme asiakkaita myös omatoimiseen kirjastonkäyttöön.

Luotettavuus

Toimimme johdonmukaisesti ja luotettavasti yhteisiä sääntöjä noudattaen. Olemme vaitiolovelvollisia asiakkaita koskevissa asioissa. Käsittelemme ja arkistoimme asiakastiedot luottamuksellisesti ja voimassa olevien lakien mukaisesti.

Kohteliaisuus

Kunnioitamme asiakasta. Olemme huomaavaisia ja ystävällisiä. Tervehdimme asiakasta ja puhumme hänelle kohteliaasti. Palvelemme asiakkaita yksilöllisesti ja kohtelemme heitä tasavertaisesti.

Vuorovaikutus

Tiedotamme palveluistamme aktiivisesti asiakkaillemme. Vältämme kirjastoslangia keskustellessamme asiakkaan kanssa. Keskeneräisistä palvelutilanteista viestitämme työtovereille. Arvostamme asiakkaan antamaa palautetta ja kehitämme palvelujamme saadun palautteen pohjalta.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Vapaa-aikatoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vahvistavat osallisuuden tunnetta.	Asiakaskyselyt Tea -viisari	Hyvinvointikyselyn sekä Teaviisarin tulokset saadaan köyttöön syksyllä. Nuorisolle toteutettiin pieni kysely keväällä.

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Liikuntatoimi		
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy.	Laadukkaat ja hyvin ylläpidetyt liikunta-alueet kunnassa ja niiden hyvä käyttöaste.	Urheilukenttä hyvässä kunnossa vuonna –23. Ahkerassa käytössä kesällä. Tekonurmella ohjattua sekä omaehtoista toimintaa
	Liikuntapaikkojen kävijämäärän ja harrastajien määrän seuranta.	Kuntosalikävijöitä 16/vrk
	Teaviisari.	Tulokset vuoden 23- osalta saadaan syksyllä
Paikallisten liikuntajärjestöjen ja -toimijoiden kanssa tehdään hyvää yhteistyötä.	Järjestöfoorumi ja toteutunut järjestöyhteistyö	Järjestöfoorumeja järjestetty 2 kpl.
	Uuden avustusjärjestelmän käyttöönottaminen	Uusi malli otettiin käyttöön. Järjestöt saivat vaikuttaa eri tavoin mallin sisältöön.
Liikunnanohjaus monipuolistuu ja lisääntyy.	Yhteisö- ja yksilöohjauksen määrät ja tapahtumat	Ryhmäliikunta lasten ja nuorten osalta. Liikuntatapahtuma järjestetty vapaaehtoistyönä kunnan tuella.

Liikuntahallin varauskalenteri ja liikuntapaikkoihin liittyvät järjestelmät uudistetaan.	Uuden järjestelmän käyttöönotto ja palautekysely	Liikuntahallin varaukset toteutettu liikunnanohjaajan kautta. Uusi järjestelmä selvityksessä.
Retkeilyreitit ja ulkoilualueet ovat hyvin hoidettuja ja houkuttelevia.	Vuosittainen kunnostus, palautekyselyt	Osittain toteutunut. Ylläpitoa kehitettävä. Laajempaa kunnostussuunnitelmaa laadittu tuleville vuosille. Teaviisarin tulokset saadaan loppuvuodesta.
Nuorisotoimi		
Nuoret ovat hyvinvoivia ja aktiivisia ja heidän osallisuutensa lisääntyy.	Ryhmä- tai yksilömuotoinen nuorisotyö ja yksilöllinen kohtaaminen	Nuorisotyötä on toteutettu sekä ryhmä, että yksilömuotoisena
	Nuorisotilojen käyttöaste ja toimintaan osallistuvien määrä	Nuorisotilojen käyttö on ollut aktiivisinta perjantaisin. Lauantaisin kokeiltu “isompien nuorten” kuppilaa, jossa kävijämäärä jäänyt vähäiseksi. Kesällä alkanut kv-kuppilatoiminta on tuonut uusia kävijöitä nuorisotiloihin.
	Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Nuorisovaltuustotoiminta ollut pienimuotoista. Nuvan osallistuminen päätöksentekoelimiin vähäistä.
	Asiakaskysely	Nuorille toteutettiin asiakaskysely kesän toiminnasta
Yhteistyö nuorisotoimintaa järjestävien järjestöjen, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa on toimivaa.	Yökahvilatoiminnan valvontavuorojen sopiminen ja muu yhteistyö	Järjestöt ovat valvoneet yökahvilassa kevätkaudella joka toinen vkl. Toiminnassa mukana olevien järjestöjen määrä vähenemässä.
	Yhteistyö Tervon nt:n ja Niiniveden srk kanssa. Toteutuneet leirit.	Lasten- ja varhaisnuorten leirot toteutettu yhteistyössä Tervon ja Niiniveden seurakunnan kanssa
	Toteutuneet ja tavoittaneet kohtaamiset	Yökahvila toiminut kohtaamispaikkana lähes jokainen viikonloppu. Loma-aikojen toimintaa kehitetty ja lisätty. Yksilöohjausta

		pienimuotoisesta.
Diginuorisotyötä toteutetaan.	Toimiminen eri some-alustoilla ja toteutuneet tapahtumat	Vapaa-aikasihteeri toteuttanut keskustelua erilaisilla digitaalisilla alustoilla.
Maahanmuuttajat huomioidaan nuorisotyössä.	Toteutunut toiminta	Kv- nuortenillat aloittaneet toimintansa heinäkuussa.
Etsivä nuorisotyö		
Nuoret ovat hyvinvoivia ja aktiivisia ja heidän osallisuutensa lisääntyy.		Hyvinvoinnin lisääntyminen tukemalla nuorten tavoitteiden toteuttamisessa, toimintaan ja tapahtumiin lähtemisessä sekä löytämällä hyvinvointia tukevia toimintamalleja arkeen.
Yhteistyö nuorisotoimintaa järjestävien järjestöjen, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa on toimivaa.		Yhteistyötä tehty laajasti mm nuorisotoimen, kirjaston, liikuntatoimen, elinkeinoasiamiehen, yritysten, PSHVA:n, koulun, seurakunnan ja TTT-hankkeen kanssa. Työpajan kanssa yhteistyö tiivistä ja säännöllistä. Yhteistyötä myös kuntarajojen ulkopuolelle mm Keiteleen etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. Yhdistysten kanssa yhteistyötä tapahtuman kautta.
Maahanmuuttajat huomioidaan nuorisotyössä.		Kesäpeli-Pelikesä tapaamisissa kesällä mukana aina 3-5 maahanmuuttajaa. Etsivä käynyt kertomassa etsivän työnkuvasta maahanmuuttajille. Yksilöyhteistyöhön yhtäläinen mahdollisuus myös maahanmuuttajanuorille.
Kirjastotoimi		
Kirjaston kokoelma on	Lainauksien ja kirjastokäyntien määrä. Uuden aineiston hankinta	Lainauksia 9319 Kirjastokäyntejä 7975 Uutta aineistoa hankittu

uudistuva, laadukas ja ajantasainen sekä valtakunnallisten suositusten mukainen. Rutakko-verkon yhteiskokoelma huomioidaan oman kokoelman hoidossa ja kartoittamisessa.	suhteessa asukaslukuun. Verkkokäyntien määrä. Palautekysely.	508 kpl Verkkokäyntejä 2503 Palautekysely järjestetään syksyn aikana
Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat ajanmukaiset ja tarpeisiin mitoitetut.	Uutuushankinta lasten- ja nuorten aineistossa vähintään opetushallituksen suosituksen mukainen ikäluokkien koko huomioiden	Lanu-hankinnat 155 kpl Alle 15-vuotiaita 158 hlöä Opetushallituksen suositus 1 hankinta/alle 15-v./vuosi
Yhteistyö koulun kanssa on jatkuvaa ja sujuvaa ja kirjastonkäyttöä opetetaan säännöllisesti.	Luokkien kirjastokäyntien määrä/lv. Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan.	10 käyntiä 6 kirjastonkäytönopetus-tuntia
Kirjailijavieraita ja kirjavinkkareita vierailee koululla tai päiväkodilla yhteistyössä Rutakko-verkon kanssa.	Vuosittainen vierailijamäärä ja osallistunut oppilasmäärä.	Ei kirjailijavierailuja kevään aikana
Maahanmuuttajat huomioidaan kirjastopalveluissa. Hyvinvointia tukevaa aineistoa pidetään esillä ja siitä tiedotetaan aktiivisesti.	Toteutuneet maahanmuuttajille suunnatut kirjastopalvelut Toteutuneet aineistoesittelyt.	Hankittu ukrainankielisiä kirjoja ja tilattu maahanmuuttajille aineistoa seutulainaksi Erilaisia kirjanäyttelyjä esillä koko ajan Kirjastossa oli kevään aikana 6 taidenäyttelyä, lukupiiri kokoontui kuukausittain, neulekahvila joka toinen viikko ja Savonetin digiopastusta oli myöskin tarjolla joka toinen viikko. Kirjasto organisoi Miljoona roskapussia kampanjaa Vesannolla.
Kulttuuritoimi		
Kulttuuripalvelut ovat	Kaikille kuntalaisille järjestettyjä	5 erilaista tapahtumaa: elokuvat

monipuolisia.	kulttuuritapahtumia väh. 2 tapahtumaa/vuosi.	lapsille ja aikuisille, Värttinän konsertti, Pekan päivä - tapahtuma torpparimuseolla, 2 kirjallisuusaiheista luentoa kirjastolla
Tapahtumatuotantoa kehitetään yhdessä kolmannen sektorin kanssa	Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt tapahtumat/vuosi	Elokuvat, Värttinän konsertti ja Pekan päivä - tapahtuma järjestetty yhdessä eri järjestöjen kanssa
Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteisöllisen asumisen yksiköihin.	Laadukas kulttuuritarjonta vähin-tään 2 krt/yksikkö	1-2 musiikkitapahtumaa eri yksiköissä keväällä. Kehitysvammaisten päivätoiminnalle kerhoja kirjastolla, yht. 5 kertaa kevään aikana
Varhaiskasvatuksen ja koululaisten kulttuuritapahtumia järjestetään vuosittain.	Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta väh. 2 krt/lapsi. Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistuvat tapahtumiin vähintään 2 krt/koululainen.	Teatteriesitys ja satutunti varhaiskasvatuksen lapsille. Teatteriesitys 1-2 luokkien oppilaille.
Maahanmuuttajat osallistetaan tapahtumien järjestämiseen.	Tapahtumien ja osallistujien lukumäärä	Värttinän konsertissa sekä AsiRock tapahtumassa järjestelyissä ja tapahtumia toteuttamassa kunnassa asuvia ulkomaalaisia.
Poikkihallinnollisen kulttuurityöryhmä kokoontuu väh. 2x/vuosi	Teaviisari	Ei kokoontunut kevään aikana Teaviisarin tulokset saadaan loppuvuodesta.

Riskit

Pieni organisaatio, jossa työ on muutaman työntekijän vastuulla. Sijaisia ei aina ole käytettävissä ja siten henkilökunnan poissaolot haastavat palvelujen tuottamista.

Vapaa-aikatoimi	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma 1-6 /2023**	**Poikkeama**
Toimintatulot	11.200,00		11.200,00	8.963,93	2.236,07
Toimintamenot	-533.660,00		-533.660,00	-225.234,17	-308.425,83
Toimintakate	-522.460,00		-522.460,00	-216.270,24	-306.189,76

Poistot ja arvon-alentumiset	-31.150,00		-31.150,00		-31.150,00
Laskennalliset erät	-34.350,00		-34.350,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

ELINKEINOTOIMI

Palvelukuvaus

Elinkeinotoimen budjetti jakautuu elinvoiman kehittämiseen ja elinkeinotoiminnan edistämiseen. Elinkeinotoimi toteuttaa omalta osaltaan Vesannon kuntastrategiassa määriteltyjä strategiapainopisteitä (2022) eli Vesannon lukion kehittäminen, luonto vetovoimatekijänä, luovuuden ja hyvinvoinnin lähteenä, yhteisöt ja verkostot voimavarana, erilainen ja omanlainen Vesanto, omavarainen Vesanto. Strategian mukaisesti elinkeinotoimen toimintatapa on ennakoiva, tulevaisuussuuntautunut, positiivinen, kannustava, rohkea sekä aktiivinen verkostoituja.

Kunnan elinvoimatyötä ohjaava elinvoimaryhmä kokoontuu noin 6-12 kertaa vuodessa. Elinvoimaryhmän tehtävänä on: 1) kehittää ja arvioida koko Vesannon kunnan toimintaa elinvoimanäkökulmasta, 2) kehittää ja arvioida kunnan elinvoimajohtamista, 3) valmistella elinvoimaa tukevia sisäisiä ja ulkoisia kehittämishankkeita, 4) avustaa kunnanvaltuustoa ja –hallitusta strategiatyössä. Yrityksiin ja yritystukiin liittyvät asiat valmistelee elinkeinoasiamies tarvittavien asiantuntijoiden kanssa ja päätökset tekee kunnanjohtaja.

Elinkeinoasiamiehen toimenkuva jakautuu kahteen päätehtävään; yritysneuvontaan sekä kunnissa tehtävään elinkeinostrategiseen - ja elinkeinojen kehittämistyöhön. Talousarviokaudelle 2023 ajoittuu kuntasektorin rakenteellisia muutoksia, joilla on vaikutuksia yritysten toimintaedellytyksiin. Näitä muutoksia seurataan ja yritysten resilienssin edistämiseen muutoksissa etsitään keinoja.

Apuna elinkeinotoiminnan kehittämisessä on SavoGrow Oy:n projektit ja elinvoimatyö. Maaseudun kehittämistoimintaa hyvin täydentävää rahoitusinstrumenttia leader-rahoitusta hallinnoi Kehittämisyhdistys Mansikka ry.

Elinkeinotoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot				8,06	8,06
Toimintamenot	-209.900,00		-209.900,00	-122.798,07	-87.101,93
Toimintakate	-209.900,00		-209.900,00	-122.790,01	-87.109,99
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-6.830,00		-6.830,00	-16.757,78	9.927,78

=sitovuus valtuustoon nähden

MAASEUTULAUTAKUNTA

Sitovuus: Valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: Maaseutujohtaja Juha Nykänen

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Arvio toiminnallisista muutoksista ja riskeistä

Ei toiminnallisia muutoksia.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2023

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	***Tavoite ja -taso***	***Riskiarvio***	***TOTEUTUMINEN***
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
Osallistutaan yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Osallistutaan maatilayritysten kilpailukykyä investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin ja -toimenpiteisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.	Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden tehtävät ja työmäärä alkavalle Eu-ohjelmakaudelle ei ole vielä täysin hahmottunut. Riskinä on henkilöstön riittävyys muuttuvassa tehtäväkentässä.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyössä maakunnan maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa toteutettu em. tavoitteita tukevia kehittämishakkeita ja valmisteltu uusia kehittämishankkeita.
Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa.	Riittävä, asiakkaiden tarpeisiin vastaava osaaminen uuden ohjelmakauden toimeenpanoon		Osaamistarpeeseen pystytty vastaamaan. Osallistuttu aktiivisesti uuden ohjelmakauden toimeenpanoa koskeviin koulutustilaisuuksiin
Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja	Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa,		Maatilataustaisen yritystoiminnan kehittämispalveluja kehitetty yhdessä

määrällisesti	missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella		muiden toimijoiden kanssa. Maaseutuhallinnon palvelut järjestetty hajautetusti ja sähköisesti.

Arvio koko vuoden talousarvion toteumasta

Henkilöstökulut ylittymässä n. 15 000 €, vastaava säästö vuokrakuluissa.

Kesäkuu 2023 Maaseutulautakunta

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2022	TA 2023	Estimaatti 2023	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	**344**	**331**	**3,7 %**	**634**	**686**	**686**	**0**	**687**
Henkilöstökulut	-328	-271	21,3 %	-584	-603	-612	-10	-657
Palvelujen ostot	-12	-9	27,2 %	-22	-41	-42	-1	-23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-4	-67,0 %	-5	-9	-11	-2	-2
Avustukset	-1	-9	-85,7 %	-14	-15	-15	0	-2
Muut toimintakulut	-25	-32	-22,1 %	-63	-70	-57	13	-50
TOIMINTAKULUT	**-367**	**-324**	**13,4 %**	**-687**	**-738**	**-738**	**0**	**-735**
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	**-24**	**7**	**-429,1 %**	**-53**	**-52**	**-52**	**0**	**-47**
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0,0 %	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	**-24**	**7**	**-429,1 %**	**-53**	**-52**	**-52**	**0**	**-47**
Sisäiset kulut	-24	-18	29,9 %	-39	-48	-48	0	-48
TILIKAUDEN TULOS	**-48**	**-11**	**327,9 %**	**-92**	**-99**	**-99**	**0**	**-95**

Maaseututoimi	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio muutokset**	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-39.260,00		-39.260,00	-19.479,35	-19.780,65
Toimintakate	-39.260,00		-39.260,00	-19.479,35	-19.780,65
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-80,00		-80,00		-80,00
=sitovuus valtuustoon nähden					

Kunnanhallitus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	1.676.510,00		1.676.510,00	1.080.213,53	296.296,47
Toimintamenot	-3.375.970,00		-3.375.970,00	-1.744.193,33	-1.631.776,67
Toimintakate	-1.699.460,00		-1.699.460,00	-663.979,80	-1.035.480,20
Poistot ja arvon-alentumiset	-578.540,00		-578.540,00		-578.540,00
Laskennalliset erät	294.890,00		294.890,00		

=sitovuus valtuustoon nähden

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukio- sekä aikuiskoulutuksen toteuttamisesta ja kehittämisestä. Sivistystoimi tukee palvelujensa avulla kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kasvumahdollisuuksia.

Sivistystoimen hallinto on yhdistetty yhtenäiskoulun hallintoon siten, että hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja vastaa sivistystoimenjohtajan virkaan kuuluvista tehtävistä, kuten sivistystoimen tulosalueen toimistopäällikön ja sivistyslautakunnan esittelijän tehtävistä. Yhtenäiskoulun toimistosihteeri vastaa koulukuljetusten järjestämisestä ja sivistystoimen hallinnon toimistotehtävistä.

Sivistystoimen strategia ajalle 2020–2025 on hyväksytty vuonna 2020 ja sen vuosittaiset toteuttamissuunnitelmat kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja käydään läpi muiden tulosyksiköiden henkilöstöpalavereissa.

Vesannon sivistystoimen visio 2025

- **H**yvinvoivat ja tulevaisuuteensa uskovat lapset ja nuoret.
- **Y**hteisöllisyyttä tukevat ja tunnetaitoja vahvistavat toimivat palvelut läheisessä kosketuksessa luontoon.
- **V**iihtyvyyttä, toimeliaisuutta ja hyvinvointia lisäävät vapaa-ajan palvelut.
- **I**nnostava, osaava ja yhdessä toimiva henkilöstö.
- **N**euvokkuus muutosten edessä.

VESANNOLLA VOIDAAN HYVIN!

VARHAISKASVATUS

Palvelunkuvaus

Varhaiskasvatusta järjestetään Vesannon kunnassa päiväkoti Esikossa ja omassa kodissaan työskentelee yksi perhepäivähoitaja. Esiopetusta, jota säätelee perusopetuslaki, järjestetään Vesannolla päiväkoti Esikossa. Vuorohoito on myös keskitetty päiväkotiin.

Päiväkoti Esikossa lapset ovat jaettu ryhmiin. Jokaisessa ryhmässä on pedagogisesta toiminnasta vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä tarvittaessa ryhmäavustaja. Päiväkoti Esikossa työskentelee myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Ryhmien toiminta perustuu pienryhmätoimintaan sekä suunnitelmalliseen ja tavoitteelliseen varhaiskasvatuksen järjestämiseen lain asettamien tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksesta vastaa perhepäivähoitaja. Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan omassa kodissa. Lapsiryhmän koko on enintään neljä. Perhepäivähoitotoiminnassa noudatetaan samoja varhaiskasvatukselle asetettuja tavoitteita ja velvoitteita kuin päiväkotitoiminnassakin.

Vesannon kunnan varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on päivitetty vastaamaan varhaiskasvatuslain asettamia tavoitteita ja ne on otettu käyttöön 1.8.2022.

Hankkeet

Valtion erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Koronaepidemian aiheuttamien oppimisen ja pulmatilanteiden ratkaisemiseksi varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on lisätty henkilöstöresurssia oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Näin oppilaiden edellytykset osallistua täysipainoisesti opetukseen paranevat ja lasten hyvinvointi paranee. Lasten henkilökohtainen kohtaaminen ja kuuleminen arjessa mahdollistuu lisätyn resurssin turvin.

Tasa-arvoa ja kouluhyvinvointia lisäävien toimenpidekäytänteiden laadullinen kehittäminen

Hankerahoituksen avulla tuetaan varhaiskasvatuksen lasten ja esiopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, tuetaan koulumyönteisyyttä, ehkäistään kouluakäymättömyyttä ja pystytään havaitsemaan tuen tarve varhaisessa vaiheessa sekä kohdentamaan tukitoimet ajoissa. Myönnetyllä avustuksella on palkattu määräaikainen varhaiskasvatuksen opettaja.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Varhaiskasvatuspalvelut ovat riittäviä ja saavutettavia.	Kelpoisen henkilökunnan määrä on riittävä ja henkilökunnan suhdeluku on varhaiskasvatuslain mukainen jatkuvasti.	1:7 ja 1:4 suhdeluvut toteutuneet kaikissa tilanteissa. Henkilökunnan osalta kelpoisuusehdot täyttyvät.
	Henkilöstön ja huoltajien välinen yhteistyö Tapaamiset/toimintakausi	Toteutuneet päivittäiset kohtaamiset (aamuin-illoin), vasu- keskustelut, Lapset puheeksi keskustelut, OHR, aloituskeskustelut, tiedonsiirtopalaverit, kohtaamispaikka tapaamiset, kevätjuhla
	Asiakaskyselyt	Ei toteutunut

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Varhaiskasvatussuunnitelma toteutuu.	Arviointikeskustelut ja palautekyselyt	Toteutuneet tiimipalaverit, kuukausipalaverit, kehityskeskustelut
Arki on turvallista ja toimivaa. Lapset kokevat kuuluvansa ryhmään. Ketään ei kiusata.	Arviointi osana Vasu-keskustelua	Toteutunut
	Säännönmukaiset tarkastukset ja	Pelastussuunnitelma ajan tasalla,

	ajan tasalla olevat pelastussuunnitelmat	poistumisharjoitus pidetty pelastuslaitoksen johdolla, henkilökunnalle turvallisuuskävely päiväkodilla
Hyvinvointi vahvistuu ja luonto on hyvinvoinnin lähteenä.	Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan säännöllisesti. Huomaa hyvä -kortit käytössä, Metsämörri -toiminta ja säännölliset lähiluontoretket	Toteutunut. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoiteltu päivittäin, Metsämörri- toiminta ollut Timantit ryhmässä säännöllistä, retket lähiluontoon kaikissa ryhmissä useita kertoja viikossa.
	Lapset puheeksi -keskustelut pidetään aina varhaiskasvatuksen aloittamisen yhteydessä ja esiopetusvuoden aikana.	Lapset puheeksi keskusteluja tarjottu vanhemmille suunnitellusti
	Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	Varhaiskasvatusikäisistä lapsista (1-6v.) varhaiskasvatukseen osallistumisaste on 92,15%
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävää.	Tukipalvelut tarpeen mukaan: erityisopetus, kuraattori, koulupsykologi sekä monialainen työryhmä.	Erityisopettaja 1 pv/vko, kuraattorin vierailu eskareilla 2 krt. ja OHR:ssä 1 krt. Koulupsykologi 3 krt. Monialainen työryhmä kokoontunut 2 krt.
Lapset ja vanhemmat ovat mukana toiminnan suunnittelussa. Vanhemmuutta tuetaan kohtaamisissa.	Vanhemmat osallistuvat toiminnan suunnitteluun Vasu-keskusteluissa.	Vasujen arviointikeskusteluja pidetty ja vanhempien toimintaehdotuksia on toteutettu ryhmäkohtaisesti.
	Lapsiparlamentti -toiminnan aloittaminen.	Lapsiparlamentti kokoontunut kerran
	Kohtaamispaikan kävijämäärät.	10-20 henkilöä/ kerta
	Palautekyselyt	Ei toteutunut

Riskit

Sijaisten saatavuus äkillisissä tilanteissa.

Varhaiskasvatus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	46.800,00		46.800,00	51.608,42	-4.808,42
Toimintamenot	-803.220,00		-803.220,00	-426.714,14	-376.505,86
Toimintakate	-756.420,00		-756.420,00	-375.105,72	-381.314,28
Poistot ja arvon-alentumiset	-47.830,00		-47.830,00		-47.830,00
Laskennalliset erät	-50.390,00		-50.390,00		-50.390,00
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 110,3 %
Toimintamenojen käyttöprosentti: 53,1 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen ylitystä selittää: päivähoitomaksuja ja muilta kunnilta perittäviä maksuja tullut arvioitua enemmän.

Menojen ylitystä selittää: lomarahakorvaukset on maksettu kesäkuussa

PERUSOPETUS

Vesannon yhtenäiskoulu on toiminut 1.8.2009 alkaen. Siihen kuuluvat sekä perusopetus että lukiokoulutus.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluu koulun toimintaan tarjoten 1.-2. luokan oppilaille turvalliset iltapäivät. Ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan koululla iltapäivisin ja aamutoiminta järjestetään päiväkoti Esikossa.

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden sosiaalista kasvua ja edistää oppilaiden terveen itsetunnon kehittymistä sekä elämänhallintaa. Opetustyötä ohjaa perusopetuslaki ja -asetus sekä opetussuunnitelma. Vesannon yhtenäiskoulun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: oikeus hyvään opetukseen, kasvu ihmisyyteen, toisen kunnioittaminen, oppilaan ainutlaatuisuus, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Vesannon perusopetuksen laatukriteerit on työstetty opetushallituksen laatimien laatukorttien pohjalta. Laatukortteja on yhteensä 11 ja niistä neljä ensimmäistä koskee opetuksen rakenteiden laatua ja kortit 5 - 11 oppilaan kohtaaman toiminnan laatua. Niissä määritellään, miten opetushallituksen määrittämät laatukriteerit toteutuvat Vesannon yhtenäiskoulussa. Osana laatutyötä on tehty myös arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti arviointityötä tehdään monella eri tasolla.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään jatkuvasti sekä kunta/koulu-, luokka- että oppilastasolla. Yhteistyötä ohjaavat periaatteet ovat aktiivisuus, monikanavaisuus, avoimuus ja kodin osallistaminen. Lähtökohtana

on eri osapuolten keskinäinen kunnioitus ja kasvatuskumppanuus. Lapset puheeksi -keskustelut pidetään 2., 6. ja 8. luokalla.

Oppilaiden vaikutuskanavia kaikilla ikäluokilla ovat oppilaskuntatyö, ryhmänohjaajan tunnit ja erilaiset kyselyt.

Perusopetuksen 1.8.2016 voimaan tullut opetussuunnitelma on laadittu Nilakan kuntien yhteistyönä. Opetussuunnitelmaa on päivitetty viimeksi 1.8.2022 alkaen.

Perusopetuksen tuntikehyksestä päätetään lukuvuosittain oppilasmäärän ja yläkoulun oppilaiden ainevalintojen pohjalta. Peruskouluille on varattu määräraha neljän vakinaisen koulunkäynnin ohjaajan palkkaukseen koko lukuvuodelle. Sivistystoimenjohtaja päättää lukuvuosittain koulunkäynnin ohjaajien palvelun kohdentamisesta oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen tarpeen ja opetusryhmien koon perusteella. Lisäksi on palkattu tarpeen mukaan määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia.

Oppilasennusteet

Vesannon yhtenäiskoulun oppilasennuste, joka on laadittu väestörekisteritietojen pohjalta (tilanne syyskuu 2022)

	luokat 1-6	**luokat 7-9**	**luokat 1-9**
2022 - 23	82	62	144
2023 - 24	77	57	134
2024 - 25	71	51	122
2025 - 26	63	47	110
2026 - 27	59	41	100
2027 - 28	58	36	94

Huom! Sijoitusperheiden uusia lapsia ei ole voitu huomioida ennusteessa.

Hankkeet

Koulun kerhotoiminta ja harrastamisen Suomen malli

Koulupäivän yhteyteen järjestettävän kerhotoiminnan tavoitteena on luoda tasavertaiset osallistumismahdollisuudet kaikille, erityisesti asutuskeskusten ulkopuolella asuville oppilaille. Kerhot voivat olla myös lyhyempiaikaisia kokeilukerhoja. Mieluisa kerhotoiminta lisää oppilaiden taitoja, kouluhyvinvointia, kouluun kiinnittymistä sekä vahvistaa hyvän itsetunnon kehittymistä. Tavoitteena on luoda kerhotoimintaa, jossa saadaan perusvalmiuksia omaan harrastamiseen. Oppilaita osallistetaan kerhotoiminnan suunnitteluun. Kerhotoimintaa järjestetään sekä koulujen kerhotoiminta-avustuksella että Harrastamisen Suomen malli -avustuksella.

Valtion erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Koronaepidemian aiheuttamien oppimisen ja pulmatilanteiden ratkaisemiseksi perusopetuksessa on lisätty henkilöstöresurssia oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Näin oppilaiden edellytykset osallistua täysipainoisesti opetukseen ja oppilaiden hyvinvointi paranevat. Oppilaiden henkilökohtainen kohtaaminen ja kuuleminen arjessa mahdollistuu lisätyn resurssin turvin.

Tasa-arvoa ja kouluhyvinvointia lisäävien toimenpidekäytänteiden laadullinen kehittäminen

Hankerahoituksen avulla tuetaan perusopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, tuetaan koulumyönteisyyttä, ehkäistään kouluakäymättömyyttä ja pystytään havaitsemaan tuen tarve varhaisessa vaiheessa sekä kohdentamaan tukitoimet ajoissa. Myönnetyllä avustuksella on palkattu määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia ensisijaisesti sellaisten perusopetuksen opetusryhmien käyttöön, joissa on tehostetun tai erityisen tuen oppilaita.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Perusopetuksen palvelu on laadukasta.	Kelpoisuusasetuksen mukainen kelpoisuus 85 % kaikesta opetuksesta Riittävät tukiresurssit (koulunkäynnin ohjaajat) Asiakaskyselyt	Opettajista 93 % on kelpoisia kaikkiin opettamiinsa aineisiin. Koulussa on 3 erityisopettajaa ja 7 koulunkäynnin ohjaajaa (21,8 oppilasta/ohjaaja) Ei toteutunut.

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Opetussuunnitelma toteutuu ja lähiluonto on osa oppimisympäristöä.	Arviointikeskustelut ja palautekyselyt.	Opetussuunnitelma on toteutunut. Koulun lähialueita on hyödynnetty opetuksessa monella tapaa.
Arki on turvallista ja toimivaa. Ketään ei kiusata.	Kouluterveyskysely Tea-viisari Säännönmukaiset tarkastukset ja ajan tasalla olevat pelastussuunnitelmat	Kouluterveyskyselyn tulokset saapuvat syyskuussa. Pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Terveys- ja turvallisuustarkastus on tehty keväällä 2022 ja työpaikkaselvitys syksyllä 2022.
Oppilaat ovat hyvinvoivia ja tyytyväisiä.	Kouluterveyskysely Sotkanet	Kouluterveyskyselyn tulokset saapuvat syyskuussa.
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävä.	Tukipalvelut; 3 erityisopettajaa	3 erityisopettajaa. Kuraattori 2 pv / vko

	kuraattori 2 pv/vk koulupsykologi 2 krt/kk	Koulupsykologi 1 pv/vko Kuraattori- ja koulupsykologipalvelut mitoituksen mukaisesti yhteisesti perusopetukselle ja lukiolle.
Oppilaiden osallisuus vahvistuu.	Osallisuus -ryhmien säännöllisyys. Harrastamisen Suomen malli -toteutuu. Kouluterveyskysely.	Osallisuusryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti jokaisessa jaksossa. Oppilaat ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun. Kerhotoimintaa on järjestetty sekä koulun kerhotoimintana että harrastamisen Suomen mallin kerhoina. Harrastamisen Suomen malli lisäsi kerhotoimintaa erityisesti alakoulun oppilaille. Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan syyskuussa.

Riskit

Henkilökunnan rekrytointi on haastavaa joissakin oppiaineissa, esimerkiksi erityisopetuksen osalta. Suurin haaste on sijaisten löytymisessä.

Perusopetus	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma 1-6 /2023**	**Poikkeama**
Toimintatulot	393.500,00		393.500,00	191.710,00	201.790,00
Toimintamenot	-2.464.310,00		-2.464.310,00	-1.395.983,03	-1.068.326,97
Toimintakate	-2.070.810,00		-2.070.810,00	-1.204.273,03	-866.536,97
Poistot ja arvon-alentumiset	-120.910,00		-120.910,00		
Laskennalliset erät	-164.600,00		-164.600,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 48,7 %
Toimintamenojen käyttöprosentti: 56,6 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen alitusta selittää: Lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten kotikuntakorvauslaskutus tehdään loppuvuodesta.

Menojen ylitystä selittää:

Lomarahakorvaukset on maksettu kesäkuussa, kiinteistöleasing -maksut ennakoitua suuremmat, kiinteistöveroa ei ollut budjetissa.

LUKIO

Lukio on osa Vesannon yhtenäiskoulua ja lukion nimi on 1.8.2009 alkaen Vesannon yhtenäiskoulun lukio.

Vuosikurssikohtaisen lähiopetuksen lisäksi opetusta järjestetään vuorovuosi -kursseina omana lähiopetuksena kahden eri vuosikurssin opiskelijoille tai yhteistyössä muiden lukioiden kanssa virtuaaliopetuksena sekä verkkokursseina. Näin pystymme tarjoamaan myös valinnaiset opintojaksot sekä laajentamaan kielivalikoimaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus tulivat voimaan 1.8.2021 alkaen. Koulumatkat, oppikirjat yms. materiaalit ovat opiskelijalle maksuttomia siihen saakka, kunnes opiskelija täyttää 20 vuotta.

Kunta järjestää edelleen Vesannon yhtenäiskoulun lukion opiskelijoille koulukuljetuksen, kun koulumatkan pituus on yli 5 km. Kuljetuksen järjestämisessä noudatetaan sivistyslautakunnan ohjeita. Kansaneläkelaitos korvaa kunnalle koulumatkatukilain mukaiset omavastuun 43 euroa / kk / oppilas ylittävät menot linja-autotaksan perusteella.

Lukio toimii yhteistyössä muiden lukioiden sekä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa. Suonenjoen ja Rautalammin lukioiden kanssa yhteistyötä jatketaan yhteisellä opetustarjonnalla.

Lukion kehittämistä on pohdittu työryhmällä vuoden 2022 alusta alkaen. Työryhmä on tuottanut useita vaihtoehtoja lukion kehittämiseksi ja markkinoinnin lisäämiseksi. Kehittämistoimia otetaan käyttöön asteittain. Finest future -ohjelmaan liitytään ja uusia kansainvälisiä opiskelijoita otetaan lukuvuodesta 2023 -2024 alkaen.

Lukion opiskelijamäärä 20.9.2022 (nuorten ops): 39, josta vieraskuntalaisten osuus on 51,28 %. Aikuislukiolaisia ei ole tällä hetkellä. Vesantolaisista peruskoulun päättäjistä noin 35 - 60 % jatkaa omassa lukiossa.

Opiskelijaennuste

LUKIO	1. VSK	2. VSK	3. VSK	4. VSK	YHT.
2022 – 2023	16	16	5	3	40
2023 – 2024	26	16	16		58
2024 – 2025	24	26	16		66

2025 – 2026	26	24	26		76
2026 – 2027	24	26	24		74
2027 – 2028	20	24	26		70
2028 – 2029	24	20	24		68

Ennusteeseen on laskettu 50 % Vesannolta lukioon lähtevästä ikäluokasta + 10 opiskelijaa (arvio) naapurikunnista sekä 5 opiskelijaa Finest Future -ohjelman kautta tuleviksi opiskelijoiksi.

Hankkeet

Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Valtionavustus käytetään opetukseen, ohjaukseen, hyvinvointiin ja tukitoimiin liittyvien lisäresurssitarpeiden rahoittamiseen. Tavoitteena on parantaa opiskelijoiden edellytyksiä opiskella lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisessa opetuksessa sekä tukea heitä ylioppilastutkintoon valmistautumisessa ja jatko-opintoihin siirtymisessä.

Digiekosystemi -hanke

Itä-Suomen lukioiden yhteinen digiekosysteemi -hanke jatkaa digipedagogiikan kehittämistä ja ottaa käyttöön uuden elukio -moodle -oppimisalustan. Lisäksi vahvistetaan arviointiin liittyvän teknologian käyttöönottoa.

Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi -hanke

Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa – hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten hyvinvointia ja jaksamista kokonaisvaltaisesti ja ennaltaehkäisevästi, nuorten toiveita kuunnellen. Hanke kohdentuu nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisen ja pudokkuuden riskien tunnistamiseen ja ehkäisemiseen. Hankkeessa muodostuvan hyvinvoinnin toimintamallin ja palvelurepertuaarin (toimintoja ja tapahtumia nuorille ja lukioille) avulla vahvistetaan nuorten elämänhallintaa, itseohjautuvuutta, sosiaalisia ja tunnetaitoja, ehkäistään syrjäytymistä ja turvattomuutta sekä lisätään osallisuutta ja motivaatiota. Hankkeen piiriin kuuluu 13 yhteistyölukiota Itä-Suomen alueelta.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Lukion opetus on laadukasta.	Kelpoisuusasetuksen mukainen kelpoisuus 90 % kaikesta opetuksesta	Opettajista 93 % on kelpoisia kaikkiin opettamiinsa aineisiin

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Lukiokoulutus on vetovoimaista.	Yli 80 % opiskelijoista jatkaa opintoja lukion jälkeen	Tilastokeskuksen tilaston mukaan vuonna 2017, 2019 ja 2020 Vesannon yhtenäiskoulun lukiosta (nuorten opetussuunnitelma) kirjoittaneista vuonna 2021 opiskeli 70,16 %. Koko maassa kirjoittaneista vastaava luku oli 68,26 %. Vuonna 2018 ylioppilaaksi kirjoittaneita oli Vesannon yhtenäiskoulun lukiosta niin vähän, että Tilastokeskus ei heitä tilastoi, joten näiden vuosien tiedot jätetty pois myös koko maan osalta. Omassa lukiossa jatkoi 42,9 % peruskoulun keväällä 2023 päättäneistä (9/21 opiskelijaa)
	Vähintään 50 % oman perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa	Lukion aloitti syksyllä 2023 18 opiskelijaa, joista 5 Finest Future -opiskelijaa.
	Vähintään 20 lukio-opinnot aloittavaa opiskelijaa	
Lukion kehittämistyö vahvistaa lukiokoulutusta.	Kehittämistyön suunnitelmallisuus	Lukion kehittämistyöryhmä on tehnyt aloitteita lukion kehittämistoimissa ja päätöksiä on tehty (1000 euron stipendi, sisällöntuotannon opintojakso). Ryhmän toiminta jatkuu.
Opetussuunnitelma toteutuu.	Arviointikeskustelu	Opetussuunnitelma on toteutunut.

Oppimisympäristö on turvallinen.	Säännönmukaiset tarkastukset pelastussuunnitelmat	Pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Terveys- ja turvallisuustarkastus on tehty keväällä 2022 ja työpaikkaselvitys syksyllä 2022.
Opiskelijat ovat hyvinvoivia ja tyytyväisiä.	Kouluterveyskysely Tea-viisarin tulokset Sähköisen palautekanavan käyttöönottaminen	Kouluterveyskyselyn tulokset tulevat syyskuussa. Sähköinen palautekanava on otettu käyttöön keväällä 2022.
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävä.	Tukipalvelut, erityisopetus kuraattori, koulupsykologi Palvelun määrä / vko	Erityisopettaja 2 vkt kuraattori 2 pv/vko ja koulupsykologi 1 pv/vko Mitoituksen mukaan yhdessä perusopetuksen kanssa.
Opiskelijoiden osallisuus vahvistuu.	Opiskelijoiden osallistumisen mahdollisuudet Opiskelijakuntien toiminta Hanketyö	Sähköinen palautekanava käytössä. Lukiolaisten edustaja mukana kehittämisryhmässä. Useita yhteisiä suunnittelutilaisuuksia opiskelijoiden kanssa hankkeiden kautta. Opiskelijakunnan toiminta säännöllistä. Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi, laatuhanke ja digiekosysteemin-hanke tuovat kouluarkeen yhteisöllistä toimintaa ja opettajille tietoa ja taitoa.

Riskit

Henkilökunnan rekrytointi ja varsinkin sijaisten löytyminen on haastavaa joissakin oppiaineissa. Lukion markkinointi vaatii jatkuvaa koko henkilökunnan panostusta.

Keskiasteen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	33.000,00		33.000,00	17.250,80	15.749,20
Toimintamenot	-875.250,00		-875.250,00	-440.283,34	-434.966,66
Toimintakate	-842.250,00		-842.250,00	-423.032,54	-419.217,46
Poistot ja arvonalentumiset	-47.610,00		-47.610,00		
Laskennalliset erät	-58.790,00		-58.790,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 52,3 %
Toimintamenojen käyttöprosentti: 50,3 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen ylitystä selittää: Koulumatkatukea kertynyt arvioitua enemmän.

Menojen ylitystä selittää: Lomarahakorvaukset on maksettu kesäkuussa, kiinteistöleasing -maksut ennakoitua suuremmat, kiinteistöveroa ei ollut budjetissa.

RUOKAPALVELUT

Palvelunkuvaus

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemussuositukset, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta- ym. ohjeistukset. Kouluruokailu on tärkeä osa koulun opetus- ja kasvatustehtäviä. Sen ravitsemuksellinen merkitys oppilaan hyvinvoinnin, terveyden ja työtehon tärkeänä ylläpitäjänä on merkittävä. Kouluruoka on suomalaista perusruokaa. Ateriat ovat terveellisiä, turvallisia, täysipainoisia, vaihtelevia ja monipuolisia, kun syö aterian kaikki tarjolla olevat osat lautasmallin mukaan.

Vuoden 2023 alusta Vesannon yhtenäiskoulun ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut jäävät kunnan tuottamaksi palveluksi. Ruokapalveluihin jää kaksi työntekijää, joista toinen on ruokapalveluvastaava ja toinen ruokapalvelutyöntekijä. Tulevaan valmistaudutaan parhaillaan siten, että koulun keittiöllä on käytettävissä asianmukaiset laitteet, niin ruoan valmistukseen kuin tietoteknisestikin.

Koululaisten ruokakasvatuksessa tehdään entistä monialaisempaa yhteistyötä eri yhteistyötahojen kautta. Vesannon yhtenäiskoululle ja varhaiskasvatukselle on myönnetty kouluruokadiplomi.

Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta ja elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa hankintatoimen kilpailutusten puitteissa. Paikallisten toimittamia marjoja pyritään hankkimaan entiseen malliin.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa aterioita kustannustehokkaasti ravitsemussuositukset huomioon ottaen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Ateriat keskuskeittiökoululla	30 958 ateriaa tammi-kesäkuussa
	€/ateria koulukeskus	3,2 €/ateria (ei sisällä kiinteistökuluja)

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TOTEUMA***
Hävikkiruokaa hyödynnetään.	Hävikkiruoka pakastetaan ja ohjataan yhteisölliseen käyttöön.	Hävikkiruoka pakastetaan ja annetaan yhteisölliseen käyttöön kerran viikossa helmikuun alusta alkaen. Annoksia (4 dl) kertyy noin 20 /viikko.
Kasvisruokailun osuutta lisätään.	Kasvisruokaa tarjotaan kaikille.	Kasvisruoka on ruokalistalla kerran viikossa kaikille ja muutoin tarjolla erillisenä. Erillisen kasvisruuan käyttö on vähäistä.
Yhteiskunnallisiin teemoihin osallistutaan ja juhlapäivät huomioidaan.	Osallistutaan hävikkiviikkoon, nälkäpäivään ja koulumaitopäivään, sekä huomioidaan tärkeät juhlapäivät.	Toteutunut suunnitelman mukaan ja kaikki tärkeät juhlapäivät huomioidaan.

Riskit

Pieni yksikkö on haavoittuva ja sijaisten löytäminen ensi arvoisen tärkeää.

Ruokapalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot			176.300,00	85.638,53	90.661,47
Toimintamenot	-178.850,00		-178.850,00	-77.606,88	-101.243,12
Toimintakate	-2.550,00		-2.550,00	8.031,65	-10.581,65
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-12.330,00		-12.330,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 48,6 %
Toimintamenojen käyttöprosentti: 43,4 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen alitusta selittää: Sisäinen ruokapalvelujen laskutus tehdään vasta loppuvuodesta koko vuosi kerralla

AIKUISKOULUTUS

Aikuiskoulutuspalveluja tuottaa Suonenjoen kaupungin hallinnoima Sisä-Savon kansalaisopisto. Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Vesannon sekä Leppävirran asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta, työvoimapoliittista koulutusta sekä tarjoaa maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Sisä-Savon kansalaisopisto tarjoaa Vesannolla monipuolisesti erilaisia kursseja eri-ikäisille kuntalaisille. Kursseja mainostetaan kurssioppaan lisäksi sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdessä. Yleisöluennot toimivat yleissivistävänä ja ajankohtaisiin asioihin pureutuvana mahdollisuutena opiston toiminnassa. Uusia kursseja pyritään kokoamaan luovasti paikallisten verkostojen avulla. Kaiken toiminnan päämäärä on hyvinvoinnin, osallistumismahdollisuuksien ja sivistyksen ylläpitäminen.

Konservatorion kuntaosuudet sisältyvät aikuiskoulutus –tulosalueeseen. Kuopion konservatorion alaisena toimivaan Suonenjoen musiikkiopistoon on varattu 5 opiskelijapaikkaa vesantolaisille, ja tällä hetkellä opiskelijoita on 4.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*MITTARI*	*TOTEUMA*
Aikuiskoulutuspalvelut ovat riittäviä ja saavutettavia.	Tarjottu/toteutunut opetus 2300/2200 tuntia Opiskelijoiden määrä Opetustunnin hinta	Selvitys tunti- ja opiskelijamäärästä tehdään koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*MITTARI*	*TOTEUMA*
Kansalaisopiston palvelut lisäävät hyvinvointia ja osallisuutta.	Asiakaspalaute	Selvitetään tilinpäätökseen.

Riskit

Palvelutarjonta kapenee osallistujamäärän vähetessä. Sivutoimisten opettajien ja sijaisten saatavuus vaihtelee ja on välillä haasteellista.

Aikuiskoulutus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-64.960,00		-64.960,00	-38.313,76	-26.646,24
Toimintakate	-64.960,00		-64.960,00	-38.313,76	-26.646,24
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-200,00		-200,00		

=sitovuus valtuustoon nähden

Toimintatulojen käyttöprosentti:
Toimintamenojen käyttöprosentti: 59 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen ylitystä selittää:

Menojen ylitystä selittää: Kuntaosuutta on laskutettu 2/3.

Sivistystoimi yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	649.600,00		649.600,00	346.207,75	303.392,25
Toimintamenot	-4.386.590,00		-4.386.590,00	-2.378.901,15	-2.007.688,85
Toimintakate	-3.736.990,00		-3.736.990,00	-2.032.693,40	-1.704.296,60
Poistot ja arvon-alentumiset	-216.350,00		-216.350,00		
Laskennalliset erät	-286.310,00		-286.310,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 53,3 %
Toimintamenojen käyttöprosentti: 54,2 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen ylitystä selittää: Varhaiskasvatuksen päivähoitomaksuja ja muilta kunnilta perittäviä maksuja sekä lukion koulumatkatukea tullut arvioitua enemmän.

Menojen ylitystä selittää: Lomarahakorvaukset on maksettu kesäkuussa, hirsikoulun kiinteistöleasing -maksut ennakoitua suuremmat, kiinteistöveroa ei ollut budjetissa.

YMPÄRISTÖTOIMI

Palvelukuvaus

Kuntalaisille tuotettavia palveluita ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja yksityistietoimi. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta vastaa Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Yksityistietoimesta toiminnasta vastaa Vesannon kunnanhallitus.

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2021.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*
Rakennusvalvonta palvelee kuntalaista ilman suurta viivettä	Vastuutaho: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, rakennustarkastaja Mittarit: Kuntalainen saa rakennusluvan kahdessa viikossa.	Keiteleen kunnan kanssa palkattu määräaikainen rakennustarkastaja on osoittautunut välttämättömäksi. Kiinteistöveroselvitykselle ei ole jäänyt aikaa rakennustarkastajan työllistyessä katselmuksiin ja luvituksiin. Loma-aikana rakennustarkastaja on välttämätön.

Tilivelvolliset: rakennustarkastaja, Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta.

Luvitukset:
Rakennuslupia 15 kpl
Toimenpidelupia 12 kpl
Maisematyölupia 2 kpl
Purkulupia 3 kpl
Rakennusluvan jatkoaika 1 kpl
Työnjohtaja lupia 24 kpl
Puun kaato luvat 6 kpl
Yhteensä 63 kpl

Riskit
Teknisen johtajan töiden siirryttyä pääasiassa rakennustarkastajan vastuulle, luvat eivät tule käsiteltyä kahdessa viikossa (tavoite aiempina vuosina). Vesannolla on paljon luvituksia, joka on positiivinen asia ja kertoo kuntalaisten tulevaisuudenuskosta.

Palveluyhtiö Viisarit Oy:n toimintavarmuus heijastuu suoraan kunnan rakennustarkastajaan lisäten tarkastajan töitä. Mikäli yhtiö ei toimi täydellä teholla, kunnan viranhaltijat joutuvat paikkaamaan yhtiölle sovittuja tehtäviä.

Rakennusvalvonta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	11.000,00		11.000,00	16.552,72	-5.552,72
Toimintamenot	-86.120,00		-86.120,00	-47.763,20	-38.356,80
Toimintakate	-75.120,00		-75.120,00	-31.210,48	-43.909,52
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-6.070,00		-6.070,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Palvelukuvaus
Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta vastaa kunnalle kuuluvista rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta em. kuntien alueella 1.1.2019 lähtien. Ympäristölautakunta toimii alueen rakennus- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Tulosalueen tehtävistä vastaa ympäristölautakunnan alainen kuntien yhteinen ympäristönsuojelutarkastaja.

Ympäristönsuojelu valvoo ympäristön ja vesistön pilaantumista aiheuttavia toimintoja, neuvoo kuntalaisia ja tuo ympäristönäkökulmaa paikalliseen päätöksentekoon. Ympäristönsuojelussa käsitellään ympäristölupia, maastoliikennelain mukaisia lupia, ilmoituksia ja annetaan määräyksiä ympäristöntilan parantamiseksi sekä tehdään pienimuotoista ympäristöntilan seurantaa. Lausunnoilla ympäristönsuojelu antaa paikallisen näkemyksen erilaisiin hankkeisiin ympäristönnäkökulmasta.

Tavoitteena on ympäristön hyvinvoinnin vaaliminen sekä monimuotoinen luonnontilan säilyttäminen sekä viihtyisän, terveellisen ja ekologisesti kestävän ympäristön tukeminen.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*

LAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*
Valvontaohjelman toteuttaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Tarkastukset, pyynnöt ja kehotukset	Valvontaohjelmaa on toteutettu resurssien puitteissa. Suunnitellut tarkastukset ajoitetaan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.
Ympäristösuojelumääräysten voimaan saattaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija	Määräysluonnos on valmis ja kuulutettu. Luonnos tulee

	Mittari: Määräysten valmistuminen	korjata mielipiteiden ja lausuntojen perusteella ja viedä päätöksentekoon.
Pohjavesien suojelusuunnitelman voimaan saattaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Suunnitelman valmistuminen	Suunnitelma on valmistunut ja toimitettu ELY-keskukselle.
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Sähköinen lupahakemusten vastaanotto ja päivitetyt lomakkeet	Ei toteutunut suunnitellun mukaisesti.
Ympäristötoimen ja ympäristönsuojelupalveluiden kehittäminen sopijakuntien kanssa	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Palaverit lautakunnan alaisten viranhaltijoiden kesken, muistiot	Toteutunut suunnitellun mukaisesti.
Määrätavoitteiden toteutuminen	Vastuutahot: Viranhaltijat Luvat: 0 Ilmoitukset: 5 Tarkastukset: 1 Lausunnot: 3	

Vesannolla järjestettiin kesällä ympäristönäyttely yhteistyössä Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelupalveluiden ja Lapinlahden ympäristönsuojelun kanssa. Ympäristönäyttelyihin liittyen pidettiin ympäristöinfo. Lisäksi Vesannolla järjestettiin vieraslajitalkoot. Kuntalaisten mielipiteitä talkookohteisiin liittyen kartoitettiin vieraslajikyselyllä. Facta-Kuntarekisterin Ympäristöosa on otettu käyttöön ja rekisteriin on siirretty lupa- ja valvonta-asioita vuodesta 2021 alkaen.

Ympäristönsuojelu	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma 1–6 /2023**	**Poikkeama**
Toimintatulot	2.000,00		2.000,00	0,00	2.000,00
Toimintamenot	-20.810,00		-20.810,00	-9.973,72	-10.836,28
Toimintakate	-18.810,00		-18.810,00	-9.973,72	-8.836,28
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-270,00		-270,00		

=sitovuus valtuustoon nähden

YKSITYISTIETOIMI

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*

LAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*VASTUUTAHO JA MITTARI*	*TOTEUMA*
Yksityisteiden kunnon ylläpitäminen	Kunnanhallitus	

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus

Yksityistietoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-50.880,00		-50.880,00	-34.124,51	-16.755,49
Toimintakate	-50.880,00		-50.880,00	-34.124,51	-16.755,49
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-560,00		-560,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Yksityisteiden kunnossapito avustuksia on jaettu 42 yksityistielle yhteensä 30.000 €. Suhteellisen avustuksen määrä oli 48.780,04 e, josta leikkaus% oli 38,5 %. Yksi kappale avustuksista on kirjautunut laskutus järjestelmän häiriön takia heinäkuulle 2023.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveydensuojeluun, elintarvikevalvontaan, kuluttajaturvallisuuteen, tupakkavalvontaan, kemikaalivalvontaan sekä eläinlääkintään liittyviä viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta, aloitti toimintansa 1.1.2012. Tervon kunta hallinnoi ympäristöterveydenhuollon palveluja.

Ympäristöterveydenhuolto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-141.800,00		-141.800,00	-70.821,04	-70.978,96
Toimintakate	-141.800,00		-141.800,00	-70.821,04	-70.978,96
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-270,00		-270,00		

=sitovuus valtuustoon nähden

Ympäristötoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	13.000,00		13.000,00	16.552,72	-3.552,72
Toimintamenot	-299.610,00		-299.610,00	-162.682,47	-136.927,53
Toimintakate	-286.610,00		-286.610,00	-146.129,75	-140.480,25
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-7.170,00		-7.170,00		

=sitovuus valtuustoon nähden

Käyttötalous yhteensä:

Vesannon kunta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	2.342.710,00		2.342.710,00	1.442.974,00	899.736,00
Toimintamenot	-8.082.560,00		-8.082.560,00	-4.302.872,79	-3.779.687,21
Toimintakate	-5.739,850,00		-5.739.850,00	-2.859.898,79	-2.879.951,21
Poistot ja arvon-alentumiset	-794.890,00		-794.890,00		
Laskennalliset erät					

=sitovuus valtuustoon nähden